

**Громадська організація «Науково-аналітична спілка»
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування імені Сергія Юрія
НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»**

**Збірник тез доповідей
Першої Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**СТАЛИЙ, ІНКЛЮЗИВНИЙ, СМАРТ РОЗВИТОК: НАУКОВІ
ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ І
ЛОКАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ**

10 квітня 2025 р.

**Тернопіль
2025**

УДК 330.3:504:316.42:004.738.5
JEL: O10, O18, O30, Q01, Q56, R11, H43, I38

Рекомендовано поширення в мережі «Інтернет» на засіданні кафедри фінансів, обліку та оподаткування імені Сергія Юрія НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут» (протокол № 9 від 9 квітня 2025 р.)

Розглянуто та затверджено на зборах громадської організації «Науково-аналітична спілка» (протокол № 1 від 10 квітня 2025 р.)

Редакційна колегія: **Віталій РУДАН** – кандидат економічних наук, Голова громадської організації «Науково-аналітична спілка»; **Тарас БОРИС** – член правління громадської організації «Науково-аналітична спілка»; **Іван БУРТНЯК** – доктор економічних наук, професор, член громадської організації «Науково-аналітична спілка»; **Наталія КОЗЬМУК** – кандидат економічних наук, доцент, член громадської організації «Науково-аналітична спілка»; **Малюта ЛЮДМИЛА** – доктор економічних наук, професор, член громадської організації «Науково-аналітична спілка»; **Віталій ПИСЬМЕННИЙ** – доктор економічних наук, доцент, заступник Голови громадської організації «Науково-аналітична спілка»; **Андрій ТИМКІВ** – кандидат економічних наук, в. о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування імені Сергія Юрія НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», ревізор громадської організації «Науково-аналітична спілка».

Відповідальний за випуск: **Віталій РУДАН** – кандидат економічних наук, Голова громадської організації «Науково-аналітична спілка».

С 11 **Сталий, інклюзивний, смарт розвиток: наукові підходи до вирішення сучасних глобальних і локальних викликів: Збірник тез доп. Першої Всеукр. наук.-практ. конф. (10 квітня 2025 р., м. Тернопіль). Тернопіль: ФОП Рудан В. Я., 2025. 148 с.**

У збірнику тез доповідей конференції представлено дослідження та практичні рішення, що сприяють сталому, інклюзивному та смарт розвитку в умовах сучасних викликів. У ньому висвітлено новітні наукові досягнення, інноваційні підходи та їх інтеграцію для ефективного вирішення актуальних глобальних і локальних проблем.

УДК 330.3:504:316.42:004.738.5

За стиль, редакцію та достовірність поданих матеріалів конференції несуть відповідальність їх автори.

Електронна пошта: confngosau@gmail.com

Вебсайт: <https://www.ngosau.com/konferenciya>

Анастасія ТКАЧУК	
ВПЛИВ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА БІЗНЕС В УКРАЇНІ	104

СЕКЦІЯ 8. КОНФЛІКТИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ

Наталія КОЗЬМУК	
ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТІВ У СУЧАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ	106

Анастасія ВУЙЦІК	
СУТНІСТЬ КОНФЛІКТУ ТА ПРИЧИНИ ЙОГО ВИНИКНЕННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	109

СЕКЦІЯ 9. БЮДЖЕТНИЙ МЕХАНІЗМ

Іван БУРТНЯК, Ганна МАЛИЦЬКА	
ПРОГНОЗУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	112

Тарас МАРШАЛОК	
ОВДП ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСУВАННЯ ДЕФІЦИТУ БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ	114

Олександр ШЕІН	
ЕФЕКТИВНА БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА ДЛЯ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ: КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ	115

СЕКЦІЯ 10. ПРАВО

Віталій ПЕТРИК	
ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І ЕЛЕКТРОННІ ДОКАЗИ: ПРОБЛЕМИ АВТЕНТИЧНОСТІ, ЮРИДИЧНИЙ АСПЕКТ	119

Денис КОСТРУБІЦЬКИЙ	
ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ПРАВО: ТРАНСФОРМАЦІЯ В ЕПОХУ ІНТЕЛЕКТУ	122

Тарас БОРИС	
ЧИ МОЖЕ СТАТИ В УКРАЇНІ ПРАВО ЛЮДИНИ НА СМЕРТЬ ЧАСТИНОЮ ПРАВА ЛЮДИНИ НА ЖИТТЯ?	125

СЕКЦІЯ 11. РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Віталій ПИСЬМЕННИЙ	
ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ	129

СЕКЦІЯ 12. ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЛОКАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ

Наталія КРАВЧУК, Олег ЛУЦИШИН	
ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА В ЕПОХУ ЗМІН: ГЕОЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ ДЕРЖАВ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОГО БІЗНЕС-ЛАНДШАФТУ	133

СЕКЦІЯ 11

РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Віталій ПИСЬМЕННИЙ

*доктор економічних наук, доцент
Тернопільський національний технічний
університет імені Івана Пулюя*

ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15152935>

Трансформаційні процеси в Україні, зумовлені реформуванням місцевого самоврядування, висувають на перший план потребу в якісному оновленні системи місцевого управління. Делегування широкого спектра повноважень органам влади на місцях, що позитивно позначилося на зміцненні їх інституційної спроможності та розширенні автономії у прийнятті рішень, актуалізувало низку нових викликів. У цьому контексті особливої ваги набуває впровадження інноваційних технологічних рішень, зокрема штучного інтелекту (ШІ), чат-ботів і хмарних сервісів, які розглядаються як перспективні інструменти для підвищення ефективності управлінських практик на місцевому рівні.

У межах дослідження, присвяченого цифровій трансформації управлінських процесів у територіальних громадах, нами було здійснено анкетне опитування, до якого долучилися представники понад 30 територіальних громад України [1]. Анкетування охоплювало питання, спрямовані на виявлення рівня впровадження технологій ШІ, чат-ботів і хмарних сервісів, а також на оцінювання їхнього впливу на підвищення ефективності функціонування органів місцевого самоврядування. Для обробки зібраної інформації було використано статистичні методи аналізу, зокрема відсотковий розподіл та частотний аналіз, що дозволило визначити стан і перспективи інтеграції цифрових рішень.

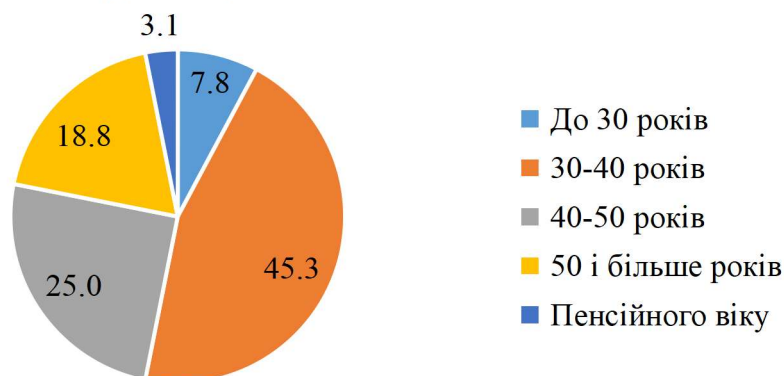

Рис. 1. Відповіді на запитання опитування: «Ваш вік», %*

* Побудовано на основі [1].

Аналіз вікової структури респондентів показав, що найбільшу частку опитаних (45,3%) становлять особи віком від 30 до 40 років (рис. 1). Така вікова особливість підкреслює готовність молоді до впровадження інноваційних рішень в управлінські практики на місцевому рівні. Водночас значна частка респондентів у віці 40–50 років (25,0%) і понад 50 років (18,8%) демонструє потребу в розробці та впровадження навчальних програм, спрямованих на підвищення рівня їх цифрової грамотності. Гендерна структура вибірки виявила перевагу жінок (69,2%), що узгоджується з тенденціями зайнятості у сфері місцевого самоврядування в Україні (рис. 2) і вказує на важливість врахування гендерного виміру у контексті формування політик цифровізації управління.

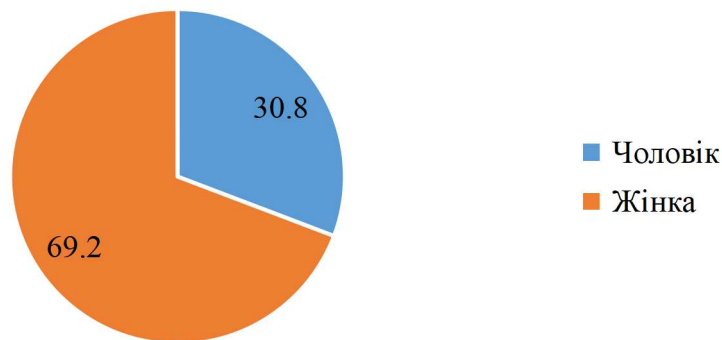

Рис. 2. Відповіді на запитання опитування: «Ваша стать», %*

* Побудовано на основі [1].

Домінування жінок в органах місцевого самоврядування зумовлене комплексом історичних, соціокультурних та економічних передумов. Історично склалося так, що жінки активно залучалися до сфери освіти, охорони здоров'я та соціального захисту, що сприяло їхній поступовій інтеграції у процеси управління на місцевому рівні. Важливим чинником стало розширення інструментів громадської участі, що створило сприятливі умови для посилення гендерного представництва в управлінських структурах територіальних громад. Також привабливість державного сектору для жінок пояснюється стабільністю зайнятості, наявністю соціальних гарантій та можливістю поєднувати професійну діяльність й сімейні обов'язки.

Гендерна структура управлінського персоналу територіальних громад є важливим чинником у процесах цифрової трансформації, оскільки суттєво впливає на динаміку впровадження та ефективність адаптації новітніх технологій. Попри високий рівень зацікавленості як серед жінок, так і серед чоловіків у застосуванні цифрових інструментів, обидві групи стикаються з низкою системних бар'єрів, серед яких домінують обмежений доступ до сучасних технологічних ресурсів, нестача програм підвищення кваліфікації та недостатня кількість спеціалізованих освітніх ініціатив. Тому особливої актуальності набуває питання формування освітнього середовища, орієнтованого на розвиток цифрових навичок управлінців незалежно від статі.

Результати опитування засвідчили високий рівень поінформованості респондентів щодо сучасних цифрових технологій: 89,2% вказали на наявність

загальних або глибоких знань про ШІ, чат-боти та хмарні сервіси (рис. 3). Проте фактичний рівень їх використання в діяльності органів місцевого самоврядування залишається порівняно низьким – тільки 18,3% респондентів зазначили, що активно застосовують ці технології у своїй професійній практиці. Виявлений дисбаланс між обізнаністю і практичним упровадженням цифрових інструментів може бути зумовлений низкою об'єктивних чинників, серед яких недостатня цифрова компетентність, відсутність технічної інфраструктури тощо.

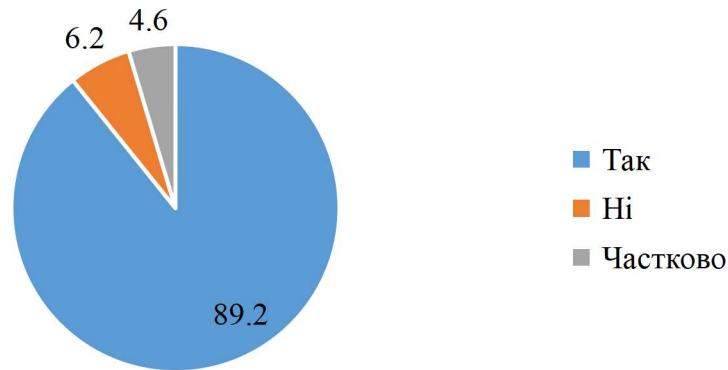

Рис. 3. Відповіді на запитання опитування: «Чи відомо Вам, що таке ШІ, чат-боти, хмарні технології та особливості їх використання?», %*

* Побудовано на основі [1].

Одним з факторів успішної цифрової трансформації органів місцевого самоврядування є готовність їхніх працівників до навчання та підвищення рівня цифрової грамотності (рис. 4). Аналіз результатів опитування показав, що 69,2% респондентів висловили зацікавленість у проходженні навчальних програм для опанування сучасних цифрових технологій. Водночас 24,6% опитаних виявили невизначеність щодо необхідності такого навчання, що може бути наслідком недостатнього усвідомлення переваг цифровізації або низького рівня мотивації до професійного розвитку. Окрему категорію складають 6,2% респондентів, які не виявили інтересу до навчання, що може свідчити про певну скептичність до запровадження інновацій.

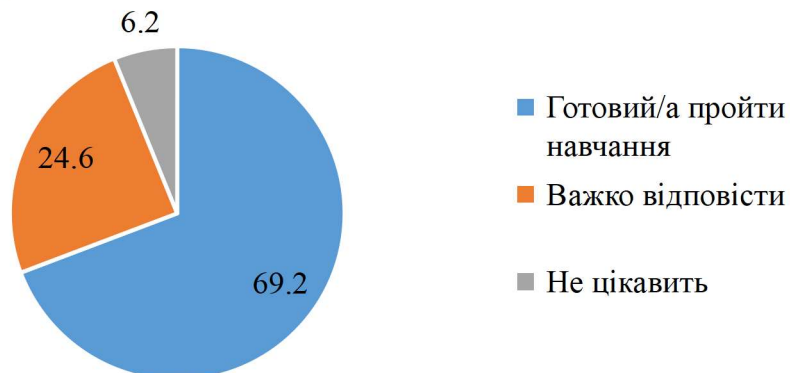

Рис. 4. Відповіді на запитання опитування: «Чи готові Ви до навчання та підвищення кваліфікації щодо використання інноваційних технологій», %*

* Побудовано на основі [1].

Загалом же цифровізація управлінських процесів у територіальних громадах має стати важливим інструментом утвердження гендерного паритету. Для досягнення збалансованого розвитку необхідно впроваджувати комплексні освітні програми, спрямовані на підвищення рівня цифрової грамотності серед представників обох статей. Важливим завданням є формування політик, що забезпечуватимуть рівні можливості для зайняття лідерських позицій у цифрових ініціативах, які реалізуються органами місцевого самоврядування. Впровадження гендерно збалансованої системи цифрового управління сприятиме створенню справедливого, ефективного та інклюзивного цифрового середовища, що забезпечує рівні можливості для розвитку кожному індивіду.

Література:

1. Рудан В., Письменний В. Звіт за результатами опитування щодо використання штучного інтелекту, чат-ботів і хмарних технологій в органах місцевого самоврядування. Тернопіль: ФОП Рудан В. Я., 2025. 16 с.